

In 2005 groeide de economie met 1,0 procent

Bert de Groot en Philip Hans Franses

De auteurs zijn verbonden aan het Econometrisch Instituut van de Erasmus Universiteit te Rotterdam.
e.a.degroot@hccnet.nl

De EICIE voor het laatste kwartaal is 1,8 procent, met een bandbreedte van 0,6. Dit betekent dat de economie in 2005 groeide met 1,0 procent.

Wat voorspelt de EICIE eigenlijk?

Het doel van de EICIE is om de *werkelijke* stand van de economie te voorspellen, waarbij de economie wordt gemeten door het bnp tegen marktprijzen, met een zo eenvoudig mogelijk model. Dit model correleert het bnp met het aantal werkenden in dienst bij Randstad. De eerste raming van het CBS, de zogeheten flash is een eerste meting van die werkelijke stand, die nog wordt gevolgd door meerdere metingen. In feite gaan die metingen almaar door, want pas na jaren zijn definitieve cijfers beschikbaar. De EICIE heeft dus niet als doel om de flash van het CBS te voorspellen.

Om de flashwaarden op hun waarde te kunnen schatten, is het interessant om te weten in welke mate die definitieve cijfers en de flashwaarden van elkaar verschillen. In hun recente CBS-studie laten Nijmeijer en Hijman¹ zien, voor de periode 1991-2001, dat het verschil gemiddeld genomen 0,35 procentpunt is. Als we zelf de meest recente persberichten op een rij zetten, en dit verschil berekenen tussen de huidige bekende² waarde voor de op dit moment bekende mutaties van het bnp en de flash, dan krijgen we de resultaten zoals in tabel 1. Gemiddeld genomen is ook hier het verschil positief, namelijk 0,4.

Tabel 1. De flashraming van het CBS en de huidige bekende groeivoet

kwartaal	flash	huidige waarde	verschil
2002Q1	0,0	0,4	0,4
2002Q2	0,1	0,1	0,0
2002Q3	0,3	0,5	0,2
2002Q4	0,3	-0,1	-0,4
2003Q1	-0,3	0,4	0,7
2003Q2	-0,9	-0,7	0,2
2003Q3	-1,1	-0,5	0,6
2003Q4	-0,5	0,2	0,7
2004Q1	0,8	1,2	0,4
2004Q2	1,0	1,4	0,4
2004Q3	1,4	2,0	0,6
2004Q4	1,3	2,3	1,0

- 1 Nijmeijer, H. & R. Hijman (2004) Bijstelling ramingen economische groei, Centraal Bureau voor de Statistiek, De Nederlandse conjunctuur – 2004, deel 1.
- 2 Op dit moment zijn er geen cijfers beschikbaar voor de jaren 2000 en daarvoor.

De EICIE-indicator, die nu vier maal is verschenen, gaf voor 2005Q3 een voorspelling van 1,6, met een bandbreedte van 0,7. Het persbericht van het CBS op 15 november 2005 maakt melding van een eerste raming van 0,9 voor 2005Q3. Het recente persbericht op 21 december jl. meldt dat de 0,9 moet worden bijgesteld met 0,4 (!) en dat die dus uitkomt op 1,3, een waarde dicht bij de EICIE.

De groei in het vierde kwartaal

Aangezien de meest recente CBS-cijfers aangepast zullen worden, herschatten we de vergelijking die ten grondslag ligt aan de EICIE één keer per jaar. Kortom, we gebruiken hetzelfde³ model als voor de EICIE van 2005Q3. We hebben een voorspelling van de Randstad gegevens nodig voor 2005Q4. Deze baseren we op een eenvoudig autoregressief tijdreeksmodel⁴ waar we recente ontwikkelingen gedurende het kwartaal meenemen. We nemen daarvan ook de 90 procent ondergrens en bovengrens mee bij de berekening van een pessimistische en een optimistische voorspelling. De cijfers in tabel 2 laten zien dat de EICIE een groei voorspelt tussen de 1,2 procent en de 2,4 procent.

Tabel 2. CBS-groeicijfers en de EICIE voor 2005, kwartalen 1, 2, 3 en 4

	CBS-data		EICIE	
		gemiddeld	pessimistisch	optimistisch
2005Q1	-0,5	0,6		
Q2	1,3	1,7		
Q3	1,3	1,6	0,9	2,3
Q4		1,8	1,2	2,4

Ten slotte, nu we alle kwartalen hebben, kunnen we ook een eerste voorspelling geven voor heel 2005. We tellen onze voorspelling van de hoogte van het bnp voor 2005Q4 op bij de nu bekend zijnde gegevens van het CBS voor de eerste drie kwartalen van 2005, en we vergelijken deze som met de totale waarde van 2004. Al met al geeft dit een groei van 1,0 procent. ■

Bert de Groot en Philip Hans Franses

- 3 Dit model betreft een regressiemodel van de jaar op jaar groei (per kwartaal) voor bnp met als verklarende variabelen de jaar op jaar groei van werkenden via Randstad en een 'moving average'-term op de vierde vertraging. Dit model is geschat voor 2002Q1 tot en met 2004Q4 en het heeft een R-kwadraatwaarde van 0.878.
- 4 Ervaring met dit model leert dat de voorspelfouten op kwartaalbasis nooit meer zijn dan twee procent, in absolute zin.